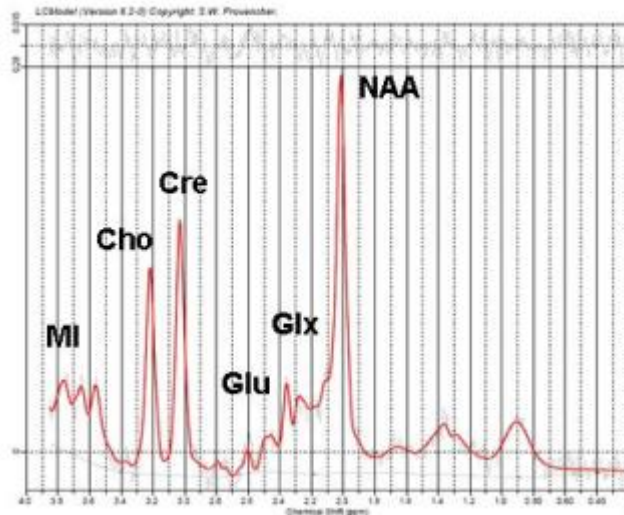

Hipercortisolisme endogen associat a dany neuronal i pèrdua de memòria

12/2013 - Medicina i Salut. Un recent estudi clínic en pacients amb síndrome de Cushing curat ha detectat nivells alterats de metabòlits cerebrals, associats a dany neuronal i problemes de memòria, fet que indicaria que el dany cerebral no és totalment reversible després de la curació. Aquests resultats tindran implicacions no només per als pacients amb hipercortisolisme, sinó també per a aquells que prenen dosis altes de glucocorticoides, perquè aquests fàrmacs podrien tenir els mateixos efectes negatius sobre el cervell.

Espectre obtingut per ressonància magnètica.

La síndrome de Cushing és una malaltia endocrina produïda per un augment del cortisol, una hormona glucocorticoide que es produeix en les glàndules suprarenals en resposta a l'estrès. Se sap que una exposició perllongada a alts nivells de cortisol està associada a un ventall de problemes cognitius. Les teràpies quirúrgica i mèdica poden normalitzar el cortisol, però sovint els pacients curats segueixen patint problemes de memòria.

Un estudi d'espectroscòpia cerebral mitjançant ressonància magnètica nuclear de pacients que han patit una síndrome de Cushing ha avaluat l'hipocamp, una estructura cerebral subcortical important per a la memòria i l'aprenentatge, ric en receptors de glucocorticoides i per això particularment vulnerable a l'excés.

En un estudi previ s'havia demostrat que els pacients amb greus problemes de memòria tenien els volums hipocàmpsals reduïts. Ara s'ha vist que pacients amb volums hipocàmpsals normals i problemes de memòria tenen alteracions de metabòlits cerebrals, que poden precedir a la reducció del volum hipocàmpal.

Estudi d'espectroscòpia cerebral mitjançant ressonància magnètica nuclear d'un pacient que ha patit síndrome de Cushing.

S'ha detectat que el NAA (N-acetilaspàrtat) està significativament reduït en els pacients, indicant disfunció neuronal, mentre el GLX (glutamat + glutamina) està significativament augmentat, indicant proliferació glial, com a probable resposta compensatòria a la pèrdua neuronal. Aquestes alteracions poden considerar-se com un marcador precoç de dany hipocàmpal, la identificació del qual podria ajudar a diagnosticar i tractar abans els problemes de memòria que pateixen aquests pacients. Aquests resultats també podrien tenir implicacions clíniques per a aquells pacients que prenen crònicament glucocorticoides a altes dosis, a causa de patologies inflamatòries, reumàtiques, al·lèrgiques i possiblement també en l'estrès crònic quotidià. Finalment, el fet que aquestes alteracions estiguin encara presents en pacients l'hipercortisolisme dels quals s'ha controlat després de tractament indica que el dany cerebral no és totalment reversible després de la curació. Per això és fonamental un diagnòstic i curació precoços de la síndrome de Cushing, que podria evitar la progressió del dany hipocàmpal i dels problemes de memòria.

Eugenia Resmini
Susan M. Webb

Departament de Medicina

Centro de Investigación Biomédica e Enfermedades Raras (CIBER-ER Unidad 747) Servei d'Endocrinologia i IIB-Sant Pau

Resmini E, Santos A, Gómez-Anson B, López-Mourelo O, Pires P, Vives-Gilabert Y, Crespo I, Portella MJ, de Juan-Delago M, Webb SM. Hippocampal dysfunction in cured Cushing's syndrome patients, detected by ¹H-MR-spectroscopy. Clin Endocrinol (Oxf) 79(5):700-707. 2013.